

Bronto i farta

- Vi trenger en figur som kan kommunisere med barn og formidle tannhelsebudskap. Kanskje dette kunne være noe for Blekkulf, foreslår Gerd Marit Brandt, tidligere daglig leder i Norsk Tannvern og legger til at Blekkulf jo allerede er opptatt av rent vann og har veldig fine tenner.

I løpet av det første møtet finner vi raskt ut at det er behov for en helt ny figur som kan favne alt fra å pusse tenner med fluortannkrem, spise sunn mat og vann som tørstedrikk, til glade barn i bevegelse og alt som kan påvirke god helse for barn. Under møtebordet vårt ligger Gerd Marits hund Alex, en morsom hvit og litt bustete Cairnterrier, og gnager på en gulrot. Vi ser halen som logrer og hører lyden av gulroten som blir tygd. Jeg får lyst på gulrot selv og strekker hånden min bort til skålen med oppskårne grønnsaker som Gerd Marit har satt fram sammen med nøtter og grønne druer. – Mange dyr spiser sunnere mat enn mennesker, sier Gerd Marit. Det er da jeg kommer på at denne tannhelsefiguren kan være en dinosaur, for de må ha levd sunt som jo hadde tenner som har vart i flere tusen år. Pluss at jeg lenge har tenkt at det finnes en hemmelig allianse mellom barn og dinosaurer.

Aktiverer fantasien

Det å kommunisere med barn gjennom en fantasifigur er utrolig virkningsfullt. Den aktiverer barnet fordi barnet må selv bidra med fantasien sin for å gi figuren liv. Barnet går fra å være passiv til aktiv, pluss at fokuset flyttes fra barnet og behandleren, til et felles møtepunkt. Barn liker å leke. Å formidle et helsebudskap med figurer som Bronto og Blekkulf, er en måte å kommunisere med barn på, i en fantasiverden som de er med på å lage selv. Da blir det liv i Bronto og barnet blir en del av en morsom sosial lek. Det

skaper en trygg og god atmosfære og Bronto blir en tiltalskaper.

Skaper trygghet

Bronto blir som en lillebror. Det gjør at barnet føler seg litt større og sterkere. Sammen med Bronto, er ikke lenger barnet den minste. Vi mennesker vil naturlig beskytte de som er mindre enn oss. Det gjør at barnet blir en beskytter i spillet med Bronto. Jeg husker da jeg var liten og var alene hjemme om kvelden. Jeg syntes jeg hørte underlige knirkelyder. Det gjorde meg redd, og jeg måtte rette på klærne som hang over stolen ved skrivebordet, hvis de laget skumle skygger på veggen. Jeg følte meg liten og utrygg. MEN da jeg satt barnevakt for en liten nabogutt, da var jeg IKKE redd. Da var jeg en trygg, stor og sterk beskytter.

Bronto blir til

Året er 1996 og jeg går i gang med å lage en fortelling om to barn som finner en dinosaurtann gjemt nede i lufttett leirjord, mens de hjelper til med å plukke poteter hos besteforeldrene sine som har en liten potetåker. Henrik og Martine finner en gammel utbrukt tannbørste og pusser dinosaurtannen skinnende ren. Da skjer det noe magisk. I lyset fra tannen dukker en liten og søt brontosaurus opp. Det er Bronto. Sammen oppdager de verden på nytt gjennom Brontos øyne. De hopper og spretter rundt og har

masse gøy sammen. Bronto er synlig for alle som tror at han finnes, og forsvinner for de som ikke tror at han finnes. (Bronto – en ekte fluorisaurus er gratis bla-utgave på tannvern.no)

Bronto som kosebamse

Bronto har fått sine egne sanger med musikk av Geir Holmsen og stemmen ved Scott Maurstad. Den første boken om Bronto ble ferdig og kom ut på Egmont Forlag året etter det første møtet med Norsk Tannvern. Vi drømte om å lage egne Bronto kosebamser og hånddukker. For å lage spesialsydde figurer var minsteopplaget på to tusen. Jeg husker ikke nøyaktig, men jeg tror det handlet om hundre tusen kroner å få laget Bronto som kosebamse. Det var et stort løft for Norsk Tannvern. Zendium ved Torbjørn Wilhelmsen ønsket å samarbeide med Norsk Tannvern om en barnehagesatsing, og samarbeidet gjorde det mulig å få sydd opp en diger haug med Brontofigurer.

Brontokostymet

Barnehager, forskningsdager, SFO og liknende arrangementer, ringte til Norsk Tannvern og lurte på om Bronto kunne komme på besøk. Det kunne han, men først måtte vi få sydd et kostyme. Det fikk vi ordnet ved god hjelp av Maugezate Jakobsen. Endelig kunne Bronto hoppe og danse rundt med barna, dele ut vannflasker og servere oppskårne grønnsaker og frukt i store friminutt. Vi fikk laget flere morsomme musikkvideoer som var å se på NRK Barne-TV. Musikkvideoene ble sendt så ofte tidlig på nittitallet, at barna lærte seg både Brontos huskesang, pussesang og hoppesang. Han har reist på kryss og på tvers i Norge, med tannbørsten i lommen og med «reiser alene skilt» på brystet. Troms fylkeskommune har fått sydd «fetteren» til Bronto. Han er med hele året rundt i barnehagene i Troms fylke. (Se nyhet på tannvern.no om *Bronto er helten*).

Ny Brontobok

Nå er Bronto skrevet om i ny bok med tittelen: *Max og Bronto på tannklinikken*. Dette er en virkelighetsnær fortelling om første besøk på tannklinikken, slik det kan foregå i dagens Norge hvor de fleste barna er kariesfrie. Boken forteller om dagen fra Max våkner, spiser frokost, pusser tenner og drar til tannklinikken. Barna ser hva et venteværelse er, ser en behandlingsstol og blir kjent med en tannpleier som vennlig undersøker tennene ved å telle dem.

Ny Brontogenerasjon

Det har vist seg at det tar én generasjon for å innarbeide en figur som blir en del av barnekulturen. Bronto er kjent fra Barne-TV, fargeleggingshefter, dukketeater, barnehagebesøk og fra tannklinikker. Foreldre vil gjerne gi videre til sine barn det de selv har opplevd som positivt fra barndommen. Det betyr at eventyret om Bronto har akkurat begynt. Det blir spennende å følge med på fortsettelsen.

Foto: Bente Stuvesteh